

SYLLABUS PREDMETA

Opći podaci o predmetu

Naziv predmeta:	AKTUATORI I ZAHVATNICI
Šifra predmeta u ISVU-u:	38257
Studij i smjer pri kojem se izvodi predmet:	Preddiplomski stručni studij mehatronike
Nositelj(i) predmeta:	Dr. sc. Radoslav Korbar, prof. v. š., znanstveni suradnik
Suradnik pri predmetu:	Filip Žugčić, mag. ing. el., predavač
ECTS bodovi:	5,0
Semestar izvođenja predmeta:	V (zimski)
Akadska godina:	2022./2023.
Uvjetni predmet polaganja ispita:	Pneumatika i hidraulika, Osnove automatske regulacije
Nastava se izvodi na stranom jeziku:	NE
Ciljevi predmeta:	Upoznavanje s principom rada i karakteristikama elemenata najčešće primjenjivanih aktuatora. Student će znati predvidjeti ponašanje tipičnih aktuatora, te poznavati probleme i njihova rješenja pri primjeni aktuatora unutar jednostavnih upravljanih ili reguliranih tehničkih sustava u industriji.

Ustrojstvo nastave

Vrsta nastave	Broj sati tjedno:	Broj sati semestralno:	Obveze studenata po vrsti nastave:
Predavanja:	2	30	Nazočnost 80%
Vježbe (auditorne):	2	30	Nazočnost 80%
Vježbe (laboratorijske):			
Seminarska nastava:			
Terenska nastava:			
Ostalo:			
UKUPNO:	4	60	Nazočnost 80%

Praćenje rada studenata te povezivanje ishoda učenja i provjere znanja

Formiranje ocjene tijekom provedbe nastave:	ISHODI UČENJA (Isti ishod učenja ne smije se provjeravati kroz više elemenata formiranja ocjene)	ELEMENTI FORMIRANJA OCJENE (prema strukturi ECTS bodova: kolokvij, blic test, praktični radovi, aktivnost studenata, ...)	BODOVI ELEMENTATA OCJENE
(odrediti ishode učenja – od najmanje 5 do najviše 10)	I 1: Objasniti princip rada i karakteristike aktuatora i njihovih osnovnih elemenata	Aktivnost na nastavi, provjera znanja	35
	I 2: Predložiti upotrebu odgovarajućeg aktuatora na prikladnom mjestu	Aktivnost na nastavi, provjera znanja	5
	I 3: Procijeniti ekonomičnost i opravdanost upotrebe odgovarajućeg aktuatora	Aktivnost na nastavi, provjera znanja	5
	I 4: Odabrati i proračunati osnovne elemente aktuatora	Aktivnost na nastavi, provjera znanja	35
	I 5: Projektirati i modelirati jednostavni aktuatorski sustav	Aktivnost na nastavi, provjera znanja	15
	I 6: Osmisliti povezivanje aktuatora sa upravljačkim sustavom	Aktivnost na nastavi, provjera znanja	5
Alternativno formiranje konačne ocjene	ili alternativno formiranje konačne ocjene:		Ukupno: 100 bodova

SYLLABUS PREDMETA

Kompetencije studenata:	Nakon uspješno položenog ispita student će biti osposobljen za razumijevanje i analizu ponašanja električnih i fluidičkih aktuatora. Ovo uključuje poznavanje teoretskih i praktičnih karakteristika aktuatora i njihovih osnovnih elemenata, kao i njihovo dinamičko modeliranje.

Uvjeti dobivanja potpisa:	Nazočnost na 80% nastave
Uvjeti za izlazak na ispit:	Potpis nastavnika
Bodovna skala ocjenjivanja:	Prema Pravilniku o ocjenjivanju Veleučilišta u Karlovcu, članak 9, stavak 5: 90-100 - izvrstan (5) (A) 80-89,9 - vrlo dobar (4) (B) 65-79,9 - dobar (3) (C) 60-64,9 - dovoljan (2) (D) 50-59,9 - dovoljan (2) (E) 0-49,9 - nedovoljan (1) (F)

Struktura ECTS bodova predmeta

Pridijeljena vrijednost ECTS bodova predmetu je odraz opterećenja studenta u procesu usvajanja gradiva. Pri tome su uzeti u obzir sati nastave, relativna težina gradiva, opterećenje pripreme ispita, kao i sva ostala opterećenja kako slijedi:

Aktivnost (redovitost) studenata	Seminarski rad	Esej	Prezentacija	Kontinuirana provjera znanja (Blic testovi)	Praktični rad
0,5					
Samostalna izrada zadatka	Projekt	Pismeni ispit (kolokvij)	Usmeni ispit	Ostalo	
		2,0	2,5		

Pregled nastavnih jedinica po tjednima s pripadajućim ishodima učenja

Tjedan	Tema predavanja i ishodi učenja:	Tema vježbi i ishodi učenja:
1.	Opći pregled aktuatora: sheme, podjela, karakteristike, zahtjevi	Tipični elementi za pretvorbu energije: elektromehaničku, elektromagnetsku, piezoelektričnu
2.	Pretvorba energije: elektromehanička, elektromagnetska, piezoelektrična	Elektromehanička pretvorba energije: elektrostatska, elektromagnetska, piezo
3.	Osnove elektromagnetskih aktuatora (neutralni, polarizirani, bistabilni)	Projektiranje elektromagnetskih aktuatora: dimenzioniranje, proračun sile, zaštita
4.	Releji, ventili i elektromagnetske spojke	Izbor DC elektromotora, modeliranje
5.	DC elektromotori (princip rada, uzbuda, regulacija, izvedbe)	Izbor AC elektromotora, modeliranje
6.	AC elektromotori (princip rada, značajke, klizanje, izvedbe)	Upravljanje DC elektromotornim aktuatorom
7.	Koračni motori (izvedba, korak, upravljanje)	Upravljanje AC elektromotornim aktuatorom
8.	Opće karakteristike i zahtjevi na fluidičke aktuatore	Dinamika hidrauličkih elemenata. Ventili; Cilindri; Motori
9.	Osnove hidrodinamike i svojstva hidrauličkog fluida.	Dinamika hidrauličkih elemenata. Cjevovodi; Akumulatori
10.	Hidraulički elementi – Ventili; Cilindri; Motori	Karakteristike aktuatora; Linearnost i histereza
11.	Hidraulički elementi – Cjevovodi; Akumulatori	Primjer nelinearnog i lineariziranog modela hidrauličkog servo-sustava; simulacija
12.	Pneumatski aktuatori. Pregled i fizikalne osnove; Fizikalna svojstva zraka	Modeli pneumatskih elemenata. Ventili; Cilindri; Tlačna posuda

SYLLABUS PREDMETA

13.	Pneumatski elementi. Ventili; Cilindri; Tlačna posuda	Primjer: model pneumatskog aktuatora s cilindrom – regulacija na bazi modela
14.	Pneumatski servo-sustavi. Model pneumatskog ventila	Primjer: model pneumatskog ventila
15.	Zahvatnici (prihvatne naprave): Podjela; Primjene. Stezanje i pozicioniranje.	Primjeri konstrukcije zahvatnika.

Literatura

LITERATURA (osnovna / dopunska):

Osnovna:

1. Wolf, R.: Osnove električnih strojeva; Školska knjiga; Zagreb; 1985.
2. Korbar, R.: Fluidički aktuatori; pom. materijal, Veleučilište u Karlovcu; 2013.

Dopunska:

1. Isermann, R.: Mechatronic Systems; Springer; London; 2005.

Ispitni rokovi u akad. godini: 2022./2023.

Ispitni rokovi:	Prema objavljenom planu ispitnih rokova studija

Kontakt informacije

1. Nastavnik	Dr. sc. Radoslav Korbar, prof. v. š.
e-mail:	radoslav.korbar@vuka.hr
Vrijeme i mjesto održavanja konzultacija:	Srijeda, 10-12 sati I. Meštovića 10, soba 17
2. Nastavnik	Filip Žugčić, mag. ing. el., predavač
e-mail:	filip.zugcic@vuka.hr
Vrijeme i mjesto održavanja konzultacija:	prema dogovoru